

Høringssvar vedr. ”Forslag til kapacitetstilpasning af dagtilbud”

Følgende høringssvar indsendes af Forældrekontaktudvalget (FKU) i Børnehuset Wiemosen på vegne af forældregruppen. Vi har i FKU forståelse for, at man er nødt til at kigge på den økonomiske balance og sikre et ansvarligt budget. Kapacitetstilpasningen medfører dog en række bekymringer, som vi ønsker at redegøre for herunder.

Mangel på differentieret tilbud

Roskilde Kommune er en kommune, der favner mangfoldighed og at møde hinanden på tværs af forskellige fællesskaber. Dette er også synligt i kommunens daginstitutioner, hvor lokal forskellighed og mangfoldighed vægtes. På Roskilde Kommunes hjemmeside ses følgende citater: “I område Vest er det en værdi, at I kan møde dagtilbud med lokal forskellighed.” og “I Område Syd vægter vi fællesskabet og mangfoldigheden.”, samt beskrivelser af forskellige fokusområder i forskellige institutioner. (<https://www.roskilde.dk/da-dk/service-og-selvbetjening/borger/familie-og-born/dagtilbud/dagtilbud-omrader-og-ledelse/>).

Forældre anno 2024 er meget bevidste om deres valg af dagtilbud. Tilvalget af et rent vuggestuetilbud eller en lille institution, er derfor ikke en tilfældighed, men et bevidst valg forældrene tager for at finde det tilbud, der passer bedst til dem som familie. Dette understøttes af den brugerundersøgelse, der er lavet af f.eks. Bredgade, hvor man ser, at brugerne af institutionen ikke nødvendigvis bor i nærområdet.

Sammenlægning af institutioner vil uundgåeligt skabe mindre differentiering i dagtilbuddene og mere ensrettede institutioner - særligt hvad vedrører størrelsen, da det primært er de små institutioner, der står til at lukke. Dette medfølger en række bekymringer:

- En sammenlægning og dermed ensretning af dagtilbuddene vil være i strid med kommunens værdier om differentierede tilbud, der favner mangfoldighed og forskellighed.
- Forskellige familier har forskellige behov og ønsker for deres børn. Dette rummes i utilstrækkelig grad, hvis institutionerne ensrettes, og forældrene fratages muligheden for at tilvælge bestemte tilbud.

- Visse børn (særligt de sensitive) profiterer godt af et mindre dagtilbud. Ved sammenlægningen fjerner man forældrenes mulighed for at vælge et lille afskærmet tilbud til deres barn.
- Nogle familier vægter byliv og kultur højt og ønsker plads i midtbyen, hvor andre forældre vægter ro og natur højt og søger plads i udkanten af midtbyen. Denne differentiering bliver mindre tilgængelig med sammenlægningerne - særligt med lukningen af Bredgade.

Bekymring omkring store børnehuse

Kapacitetsanalysen viser at der i fremtiden vil være et øget antal tomme pladser på de nuværende institutioner. Beslutningen om at sammenlægge flere af institutionerne vil medføre større børnehuse med et øget antal børn. Flere af de mindre institutioner vil blive lukket og disse børn bliver flyttet til en anden institution. Dette vil medføre, at de relationer børnene har opbygget indbyrdes risikerer at brydes. Samtidig vil de komme over i et andet miljø, hvor der vil være markant flere børn end de er vant til. Vores bekymring er derfor, at det vil være utrygt, men samtidig også stressende for børnene grundet et øget støjniveau, end de er vant til. Dette er en udfordring for alle børn, men især de børn der måtte være ekstra sensitive. Yderligere viser undersøgelser at højt støjniveau svækker børns indlæringssevne og sproglige udvikling. Så ved at skabe store børnehuse vil det gå ud over børnenes udvikling. <https://www.godtarbejdsmiljo.dk/stoej-lys-luft/stoej-i-dagtilbud-og-sfo/konsekvenser-af-stoej>.

Samtidig har vi også en bekymring, da der allerede kan læses om konsekvenserne ved de større børnehuse. I Tanja Hansens indlæg fra d. 19/8 om Bikuben, kan vi læse om manglende pædagogisk omsorg, overbelastede medarbejdere med højt sygefravær, manglende opsyn, manglende pædagogiske mål og manglende struktur. Denne beretning beskriver et miljø som hverken gavner børnene eller kommunens trivselsambitioner for dens yngste borgere. Svaret fra skole- og børneudvalgsformanden Bent Jørgensen viser også, at overblikket og den daglige føling med institutionen forsvinder når det bliver for stort. At så massive udfordringer kan være “*Nyt for mig*” svækker troen på at mega-børnehuse er vejen frem markant. I den henseende føles Bikuben som et stort eksperiment, som der mangler føling med, og vi er bekymret for, at de dårlige oplevelser i Bikuben vil brede sig i andre store børnehuse.

<https://www.sn.dk/art6112332/roskilde/indland/mor-send-ikke-mit-barn-tilbage-til-bikuben/>.

Bekymring for børnenes nære relationer

Sammenlægning og lukning af institutioner betyder, at nogle børn skal omplaceres til andre institutioner. Børnene skal dermed lære et nyt hus, en ny hverdag, nye børn og forældre at kende og danne nye relationer til disse.

Omplaceringen udgør et skift, og et skift vil altid være forbundet med sårbarhed. Både for voksne og børn - også selvom der er tale om ressourcestærke individer. Skiftet vil derfor medføre en sårbarhed for alle familier og børn, men ekstra sårbarhed for udsatte familier og børn, og det kræver ekstra ressourcer at håndtere denne udfordring på en konstruktiv måde for både pædagoger og ledelse.

Foruden bekymringen for de familier og børn, der bliver omplaceret, har vi også en bekymring for de nuværende børn i modtager-institutionerne. Når der uundgåeligt kommer en ressourcekrævende opgave ind udefra, vil der gå ressourcer fra de børn, der i forvejen går i institutionen.

Afledt af ovenstående er vi bekymrede for, hvordan børnenes trivsel kan understøttes i en eventuel sammenlægning, når der ikke følger ekstra midlertidige ressourcer med i sammenlægningen.

Samtidig er valg af institution ofte et bevidst valg og tæt forbundet med det senere skolevalg. Forældre vælger ofte institution i det skoledistrikt, hvor de ønsker deres børn skal starte i skole. Dette skyldes ønsket om, at ens børn får opbygget en tæt relation med de børn de på sigt skal starte i skole med. En sammenlægning vil medføre, at relationerne bliver brudt, og at børnene skal starte i en ny institution grundet sammenlægning, hvorefter de igen skal skabe nye relationer i skolen. De mange skift er noget som kan påvirke børnenes trivsel og indlæring. <https://politiken.dk/debat/kroniken/art8929826/For-mange-skift-kan-forklare-b%C3%B8rn-og-unges-mistrivsel?srsId=AfmBOop5U5f2-YobEaucfrEYIc71bf0nc26tNEKsGalmkR2m55AjCXTr>

Bekymring for om der bliver passet på personalet i processen

Enhver organisationsændring vil medføre et pres på det berørte personale og vil uundgåeligt betyde en periode med usikkerhed, særligt for de ansatte, hvis sammenlægningerne bliver en realitet. Dette gælder særligt de ansatte, hvis jobsituation er uklar. Organisationsforskningen viser, hvordan organisationsforandringer medfører et fald i effektivitet og kvalitet i opgaveløsningen. Med tanke på den ekstra opgave personalet skal løfte i en eventuel sammenlægning (herunder at skabe tryghed for børnene, at lære både nye forældre og børn at kende samt at være tilstede og nærværende for de såvel nye børn, som de børn, der i forvejen går i de berørte institutioner) er vi bekymrede for, hvordan den opgave skal kunne løftes konstruktivt. Ikke fordi vi nærer mistillid til det pædagogiske personale –

tværtimod. Men fordi enhver ansats effektivitet og kvalitet i opgaveløsningen vil dale ifm. en omorganisering jf. organisationsforskningen.

Vi er stærkt bekymrede for vores personale både i området generelt, men særligt i egen institution. Vi mener, det bør være et fokuspunkt at passe på personalet i implementeringsprocessen af en eventuel sammenlægning. Der kan næppe herske nogen tvivl om, at der er mangel på pædagoger i hele landet, og Roskilde Kommune er ingen undtagelse. Vi er derfor bekymrede for, om den eventuelle sammenlægning vil påvirke dygtigt personale til at søge væk til mere stabile arbejdsforhold. Dette vil givetvis være en bekymring i en hvilken som helst organisationsændring, og det ligger os derfor på sinde – såfremt tilpasningen bliver en realitet, at personalets trivsel, faglige tilfredshed og arbejdsmiljø tilgodeses.

I forlængelse af bekymringen om differentierede dagtilbud må det formodes, at det pædagogiske personale bevidst har valgt at arbejde i specifikke institutionstyper, samt bevidst valg af børnegruppe. Det skaber et højt fagligt arbejdsmiljø med personale, som engagerer sig, når de arbejder under rammer og forudsætninger, som de aktivt har valgt til og brænder for. Vi er derfor særligt bekymret over, at personalet i de lukningstruede børnehuse potentielt flyttes til tilbud, der ikke matcher deres faglige ønsker. Dette vil ikke kun medføre et tab i arbejdsglæde hos den enkelte medarbejder, men også påvirke det øvrige personale i modtagerinstitutionen. Denne bekymring leder tilbage til vores forrige bekymring om børnenes nære relationer, og at deres sårbarhed i skiftet skal understøttes af pædagoger, der potentielt oplever et tab i arbejdsglæde. Vi savner således konkrete tiltag i forslaget, der skal understøtte personalets – og dermed afledt også børnenes trivsel, ved en eventuel sammenlægning.

Vi håber meget, at vores bekymringer vil blive taget i betragtning i det videre arbejde, og at jeres prioriteringer vil lade menneskesyn stå før budgetter – til gavn for både familier, børn og personale.

Med venlig hilsen

Frederik, Katrine, Mia, Peter, Sandra, Signe, Stine

FKU i Wiemosen